

Bibliával a kezében futott rekordot

2012 július 29. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Az olimpiák semmivel sem összevethető, varázslatos világában kalandozva számos érdekességre bukkanhatunk. Az első olimpiai bajnokból például híres író lett, egy amerikai tornász falákkal nyert három aranyérmes, {...}

Az amerikai gátfutó, Forrest Smithson az Úr napján Bibliával a kezében világsúccsal győzött a londoni olimpián (Forrás: wikipedia)

{...} egy vágtagzó Bibliával a kezében futott világsúccot, s minden idők legeredményesebb sportolója, az úszó Michael Phelps gyerekkorában irtózott a víztől.

Az első bajnok. Az első újkori olimpián, Athénban, 1896. április 6-án a Bostonból érkezett James Brendan Connolly 13,71 méteres eredménnyel nyerte a hármassugrást. Ezzel lett az első olimpiai bajnok az örmény Varazdatész herceg óta, aki 385-ben ökölvívásban nyerte el a győztesnek kijáró olajágot még az ókori játékokon. Connollynak a Harvard Egyetem vezetése nem adta meg a kért eltávozási engedélyt, kénytelen volt felfüggeszteni tanulmányait, hogy Görögországba utazhasson. Klubja támogatása mellett a plébániai közösség süteményeinek eladásából befolyt összeg tette lehetővé számára az utazást. Évekkel olimpiai győzelme után Connollyból híres, Pulitzer-díjas író és újságíró lett.

Öngyilkos rendőr. Az 1900-as párizsi játékok a zavarok olimpiája címen vonult be a sporttörténetbe. Mint ismeretes, a franciák beillesztették a világkiállítás programjába a versenyeket, s úgy bonyolították le azokat, mint a kiállítás egyik mellékes attrakcióját. A maratoni futást például Párizs utcáin keresztül rendezték, miközben a közlekedés zavartalanul folyt. A futókat magukra hagyták, akik idegenül bolyongtak a hatalmas városban. A svéd Ernst Fast – a verseny nagy esélyese – már óriási előnyvel vezetett, amikor egy versailles-i rendőr, bizonyos Pierre Vendreau rosszul irányította. A svéd atléta egy darabig ellenkező irányba futott, és így a biztos győzelem helyett csak harmadiknak ért célba. A szerencsétlen rendőr, amikor rádöbbsent hibájára, felfejezte magát.

Gumiember. Az amerikai Ray Ewry nem mindennapi módon lett sportoló. Ötéves korában gyermekbénulásban betegedett meg, s kerekesszékre kényszerült. Ám nem adta fel, s hosszú, kemény edzések után, húszéves korában már úgy tudott járni, mint bárki más. A nyomorékból lett „gumiember” – hála lábai különösen erős izomzatának – olimpiai bajnok lett: győzött a helyből magas-, távol- és hármassugrásban is. 1900-ban, 1904-ben, a nem hivatalos 1906 játékokon és 1908-ban sikert sikerre halmozott, összesen tíz aranyérmeket nyert. Helyből távolugrásban 1904-ben elért 347 centiméteres világrekordját évtizedekig nem tudták megdönteni.

A hős vesztes. Drámai pillanatokban bízott a maratoni futás 1908-ban, Londonban. Dorando Pietri, a cingár, apró termetű, bajszos, kis fekete olasz fűszeresegéd érkezett be elsőnek a stadionba, de annyira kimerülten, hogy több ízben összeesett, és a cél előtt harminc méterrel már nem tudott felállni. Közben az amerikai Hayes is feltűnt a stadion bejáratában. A nézők nagy buzdítása közben honfitársai lábra segítették Pietrit, és végül a versenybíró, J. M. Andrews, valamint az ügyeletes orvos, dr. M. J. Bulger átvonszolták a célvonalon. Idegen segítség igénybevétele miatt az olasz futót diszkvalifikálták. Pietri történetéhez azonban hozzátartozik az is, hogy tulajdonképpen ez a kizárás hozta meg számára a világhírt. Kárpótlásként Alexandra királynétól díszes ezüstszerleget kapott. Sir Canon Doyle, a Sherlock Holmes-regények szerzője felhívására a Daily Mail háromszáz fontot gyűjtött számára. Irving Berlin Dorando címmel slágert komponált róla, szülővárosában pedig fűszerüzletet nyithatott. Legendás futásának századik évfordulóján, 2008-ban ember nagyságú szobrot emeltek emlékére Capriban.

Falábú tornász. George Eyser 14 évesen vándorolt ki családjával Németországból Amerikába. Egy vonatbaleset következtében elvesztette bal lábát, amelyet aztán fából készülttel pótoltak. Ennek ellenére St. Louisban, a Concordia nevű klubban tornázni kezdett. A városban rendezték 1904-ben az olimpiát, amelyen elindult, s egyetlen nap alatt hat érmeket, három aranyat, két ezüstöt és egy bronzot nyert.

Isten segítségével. Az 1908-as londoni olimpia a brit–amerikai rivalizálás jegyében zajlott. A 110 méteres gátfutás toronymagas amerikai esélyesével, Forrest Smithsonnal szemben azt a trükköt eszelték ki az angol rendezők, hogy a szám versenyét áthelyezték vasárnapra, gondolván, a tengerentúli atléta nem áll rajthoz, mert vallása tiltja a vasárnapi versenyzést. Nagyot tévedtek. Smithson indult, de tiltakozása jeléül kezében a Bibliát szorongatva futotta végig a távot. Így is világsúccsal (15,0) nyerte az aranyat.

Úszó flimcsillag. Az amerikai Johnny Weissmüller, az úszósport kiemelkedő alakja öt olimpiai aranyat nyert. Volt az első egy percen belüli 100 méteres úszó. Visszavonulása után világhírű színész lett, Tarzanként dobogtatta meg a népszerű szíveket. Weissmüller magyar állampolgárként született a Temesvár melletti Szabadfaluban, és szüleivel gyerekkorában vándorolt ki az Egyesült Államokba.

Nobel-díjas futó. Brit házi versenyt hozott 1920-ban a férfiak 1500 méteres síkfutása: az aranyérmeket Albert Hill, az ezüstöt pedig Philipp Baker vehette át. Baker 1945-ben külügyi államminiszter, majd légügyi államtitkár, hosszú

éveken át parlamenti képviselő volt. Philipp Noel-Baker néven 1959-ben Nobel-békedíjjal tüntették ki, ezzel is elismerve azokat az erőfeszítéseit, amelyeket a brit alsóház képviselőjeként a megbékélésért és az általános leszerelésért tett. Az olimpiai érmesek közül az egyetlen, aki kiérdemelte a Nobel-díjat.

Favágó Sztálin. A berlini olimpián, 1936-ban birkózásban a nehézsúlyú észt Kristjan Palusalu mindkét fogásban – szabad- és kötöttfogás – olimpiai bajnok lett, ami egyedülálló a játékok történetében. A berlini játékokon a győztesek az aranyérmek kivételével egy cserépbe ültetett tölgyfacsemetét is kaptak. Palusalu két tölgyfacsemetét kapott, amelyet hazájában elültetett, és azok szép fákká nőtték. Amikor a Szovjetunió a Hitler–Sztálin-paktum következményeként megszállta Észtországot, Sztálin kivágatta Palusalu tölgyfáit, mert azok az észt nemzet szimbólumai voltak.

A Repülő hollandi. A berlini olimpián magasugrásban hatodik holland Fanny Blankers-Koent harmincévesen, kétféretes anyukaként, esélytelenül érkezett 1948-ban Londonba, ahol 100 és 200 méteren, 80 méter gáton és a holland staféta záróembereként a 4x100-as váltóban szerzett aranyérmeket. A 4x100-on a negyedik helyen vette át a váltóbotot, ám csodás hajrája itt is aranyat ért. A versenyek után így nyilatkozott: „Semmi mást nem tettem, csak gyorsan futottam – nem értem, mire ez a nagy cím.” A repülő hollandinak elnevezett atléta 21 világcsúcscsőt állított fel hat versenyszámban. Fannyt 1999-ben – nyolcvanöt éves korában – az évszázad atlétájának választották.

Életmentő úszó. A londoni Empire uszodában a 4x200 méteren ezüstérmes magyar váltó úszója, Szatmáry Elemér a medence szélén nézte a női 400 méteres gyorsúszás előfutóját. Azonnal észrevette, hogy az egyik úszón hirtelen elsüllyedt. Fejessel beugrott a vízbe, és felhozta a medence aljáról az eszméletét vesztett dán Greta Andersent. Enélkül a 100 méteres gyorsúszás olimpiai bajnokja valószínűleg megfulladt volna. A magyar versenyzőket rögtön javasolták, hogy tegyenek ki táblát: „Vigyázat, mély víz! Csak úszóknak!”

Szerelmes bajnokok. Az olimpiai bajnok házaspárok egyik leghíresebbike a Zatopek házaspár. A Prágai Lokomotívnek becézett Emil Zatopek három olimpián indult, 1948-ban tízezer méteren első, ötezren második lett, 1952-ben három aranyat szerzett: öt- és tízezer méteren, valamint maratoni futásban nyert, 1956-ban maratoni futásban hatodik hellyel fejezte be olimpiai szereplését. Jellegzetes stílusa volt: kilógó nyelve, elcsigázott teste azt a benyomást keltette, hogy már ereje végén jár. Felesége, Dana Ingerová gerelyhajításban versenyzett: 1952-ben első, 1956-ban negyedik, 1960-ban második lett. Zatopek 1968-ban támogatta a prágai tavasz mozgalmát, s követelte, hogy a szovjetek menjenek haza. Emiatt az egykori katonatisztet segédmunkássá fokozták le, és a legendás sportolónak uránbányában kellett dolgoznia, jellemét azonban nem tudták megtörni.

Hercegek a dobogón. Két későbbi király nyert trónörökösként olimpiai bajnokságot. A norvég Olav herceg 1928-ban, az amszterdami játékokon vitorlázásban, a 6 méteres hajóosztályban szerzett aranyat. 1957-ben követte apját Norvégia trónján, és közkedvelt király hírében állt. A görög Konstantin herceg 1960-ban ugyancsak vitorlázásban, a sárkányhajó osztályban győzött. Uralkodása alatt (1964–1967) sok válság rázta meg Görögországot. A diktatórikus hajlamú királyt 1967 áprilisában az „ezredesek puccsa” fosztotta meg trónjától.

Félt a víztől. Michael Phelps a pekingi olimpián nyolc számban – öt egyéniben és három váltóban – állt rajthoz, és mind a nyolcban aranyérmes lett, s hét világcsúcscsőt is úszott. Ha a pekingi aranyeszt hozó szerepléséhez hozzáadjuk az Athénban nyert hat aranyát, akkor tizenhárom aranyérmével Phelps az olimpiák történetének legeredményesebb sportolója. Pedig figyelemhiányos, hiperaktivitás-zavarban (ADHD) szenvedő kislány volt. Gyermekként pánikba esett, ha arcát víz érte. Ám egyedülálló édesanyja és két nővére szeretetteljes támogatásával legyőzte a betegséget. A sport sokat segített neki abban, hogy megtanuljon koncentrálni. Az úszás egyike volt azoknak a fontos dolgoknak, amelyek segítettek Phelpsnek, hogy úrrá legyen a betegségén. Először 11 évesen merészkedett a medencébe, mégis úszókirály lett belőle, aki újabb aranyakért küzd Londonban.

Egerszegi Krisztina ötöse

Az eddigi olimpiákon összesen 2577 magyar sportoló, 2003 férfi és 574 nő szerepelt. Tíz férfi és két női versenyzőnk egyaránt indult a nyári és a téli játékokon. A magyar sportolók eddig 160 olimpiai bajnoki címet, 142 ezüstérmeket és 164 bronzérmeket szereztek. Magyarország a nemzetek örök-éremtáblázatán a nyolcadik helyet foglalja el. Tíz éremmel a vívó Gerevich Aladár és a tornász Keleti Ágnes a legeredményesebb magyar versenyzők. Sportolóink közül a legtöbb egyéni olimpiai bajnokságot – ötöt – az úszó Egerszegi Krisztina nyerte.

Palásthy Árpád Gábor- magyarhirlap.hu

[Tweet](#)

Raffay Ernő ajánlásával
Kortörténeti dokumentumgyűjtemény,
készült jelképesen **1919** sorszámozott példányban

Hangoskönyv CD melléklettel

Ajánló